

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2019 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu V Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący:	SSR Stella Czołgowska
Protokolant:	st.sekr.sądowy Karolina Marcinkowska

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2019 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **Grupy (...) Spółki Akcyjnej w T.**

przeciwko **T. M.**

o zapłatę

I Zasądza od pozwanego T. M. na rzecz powoda Grupy (...) Spółki Akcyjnej w T. kwotę **277,37 zł** (dwieście siedemdziesiąt siedem złotych trzydzieści siedem groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot:

- **244,77 zł** (dwieście czterdzieści cztery złote siedemdziesiąt siedem groszy) od dnia 12 lipca 2016r. do dnia zapłaty,

- **32,60 zł** (trzydzieści dwa złote sześćdziesiąt groszy) od dnia 9 sierpnia 2016 do dnia zapłaty.

II Oddala powództwo w pozostałej części.

III Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę **134,09 zł** (sto trzydzieści cztery złote dziewięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 21 maja 2019 r. wydanego w sprawie V GC 307/19 upr

Grupa (...) spółka akcyjna w T. wniosła o zasądzenie od T. M., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Usługi w zakresie kultury fizycznej T. M.", kwoty 1958,16 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwot: 244,77 zł od dnia 7 lutego 2017 r. do dnia zapłaty, 244,77 zł od dnia 10 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty, 244,77 zł od dnia 8 grudnia 2018 r. do dnia zapłaty, 244,77 zł od dnia 8 listopada 2016 r. do dnia zapłaty, 244,77 zł od dnia 8 października 2016 r. do dnia zapłaty, 244,77 zł od dnia 7 września 2016 r. do dnia zapłaty, 244,77 zł od dnia 9 sierpnia 2016 r. do dnia zapłaty i 244,77 zł od dnia 12 lipca 2016 r. do dnia zapłaty. Roszczenie swoje powód wywodził z zawartej z pozwanym dnia 23 maja 2016 r. umowy o świadczenie usług prawnych na zasadzie abonamentu. Pozwany zobowiązał się do uiszczania miesięcznej opłaty abonamentowej w wysokości 199 zł netto w zamian za Nielimitowane konsultacje prawne i inne świadczenia przewidziane umową. Pozwany nie regulował tych płatności.

W dniu 23 października 2018 r. tutejszy Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W przepisany terminie T. M. wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym żądał oddalenia powództwa w całości. Pozwany argumentował, iż skutecznie wypowiedział łączącą strony umowę, najpierw ustnie, a potem pismem z dnia 27 lipca 2016 r. Podkreślał, że powód w rzeczywistości nie świadczył na jego rzecz żadnych usług. Poza tym podnosił, że umowę tę zawarł bez związku z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą, winien być więc traktowany jako konsument, a nie przedsiębiorca, co z kolei skutkowało by niewłaściwością sądu gospodarczego. Nadto pozwany podnosił zarzut przedawnienia roszczeń oraz wskazywał na zawisłość sprawy częściowo o to samo roszczenie przed Sądem Rejonowym w Bełchatowie - w związku z tym złożył wniosek o odrzucenie pozwu w odpowiednim zakresie.

Zarządzeniem z dnia 18 lutego 2019 r. Sąd zobowiązał powoda do zajęcia stanowiska na okoliczność sprzeciwu pozwanego. Powód nadesłał pismo z dnia 1 marca 2019 r. (data wpływu), w którym odpiął zarzut niewłaściwości sądu gospodarczego, wskazując, że z treści umowy wyraźnie wynika, iż pozwany zawarł ją w związku z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą. Nadto zwrócił uwagę, że postępowanie nie osiągnęło stanu zawisłości sprawy przed Sądem Rejonowym w Bełchatowie, w związku z nieuzupełnieniem braków formalnych i umorzeniem postępowania. Jednocześnie zwrócił uwagę, że wniesienie pozwu w tamtej sprawie przerwało bieg przedawnienia roszczeń. Powód uważa, że pisma pozwanego z 27 lipca 2016 r. nie można traktować jako wypowiedzenia umowy, a jedynie jako reklamację.

W piśmie procesowym z 2 kwietnia 2019 r. pozwany podnosił, że powód nie dotrzymał ustnego zobowiązania co do telefonicznego skontaktowania się z nim przed upływem okresu testowego, co nie dało mu możliwości odstąpienia od umowy lub wyrażenia woli jej przedłużenia.

Postanowieniem z dnia 9 maja 2019 r. Sąd oddalił wniosek pozwanego o odrzucenie pozwu.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Powód prowadzi działalność gospodarczą w zakresie działalności prawniczej (przedmiot przeważającej działalności przedsiębiorcy) pod firmą Grupa (...) Spółka Akcyjna. Pozwany prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług związanych z poprawą kondycji fizycznej.

(Dowody: odpis KRS, k. 26-32; informacja z (...), k. 25)

Przedstawiciel powoda złożył pozwanemu telefonicznie ofertę na świadczenie usług prawnych z trzydziestodniowym bezpłatnym okresem testowym. Konsultant zobowiązał się skontaktować z pozwanym przed upływem tego okresu. Po wyrażeniu zgody przez pozwanego została mu przesłana listownie umowa o świadczenie usług prawnych, którą to umowę pozwany podpisał w obecności kuriera w dniu 23 maja 2016 r. Umowa została zawarta na okres 36 miesięcy, przewidziano 30 dni bezpłatnego okresu testowego, a miesięczna opłata abonamentowa określona została na kwotę 199 zł netto. Na mocy tej umowy powód zobowiązał się do świadczenia na rzecz pozwanego nielimitowanych konsultacji prawnych udzielanych drogą telefoniczną i za pośrednictwem poczty elektronicznej. W umowie określono sposób współpracy, składania zleceń, a także czasowy miesięczny limit niektórych usług, które miała świadczyć powodowa spółka na rzecz pozwanego. Jednocześnie ustalono dodatkowe opłaty z tytułu pracy ponad zakreślony limit czasowy, prowizji za skuteczną windykację czy też reprezentowania strony przed sądami w sprawach innych niż windykacyjne. W § 9 ust. 1 umowy przewidziano możliwość odstąpienia od umowy w terminie 30 dni od dnia zawarcia poprzez złożenie pisemnego oświadczenia wyrażającego taką wolę. Paragraf 9 ust. 1 lit. b. przyznawał pozwanemu możliwość skorzystania z bezpłatnych usług kuriera zapewnianego przez powoda. Kurier odebrałby od pozwanego pisemne oświadczenie o odstąpieniu od umowy, pod warunkiem zgłoszenia takiego zamiaru, za pośrednictwem wskazanego numeru infolinii, najpóźniej do przedostatniego dnia trwania okresu testowego do godz. 14:00. W § 10 ust. 2 umowy wskazano, że opłata abonamentowa płatna jest z góry do dnia dziesiątego miesiąca rozliczeniowego na podstawie faktury VAT. Z kolei § 11 ust. 5 i 6 umowy przyznawały powodowi możliwość żądania kary umownej w

przypadku rozwiązania umowy przez pozwanego przed upływem terminu, na jaki została ona zawarta. W końcu § 12 ust. 6 umowy stanowił, że wypowiedzenie umowy wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

(Dowody: nagranie rozmowy na płycie CD, k. 59; umowa z dnia 23 maja 2016 r., k. 16-22)

W dniach 27 czerwca i 23 lipca 2016 r. powód wystawił dwie faktury VAT na kwotę po 244,77 zł brutto każda. Dnia 27 lipca 2016 r. pozwany przesłał powodowi pismo zatytułowane (...), w którym oświadczył że w rozmowach telefonicznych z przedstawicielami powoda informował o rezygnacji z umowy i że brak jest jego akceptacji tejże umowy. W podsumowaniu stwierdził: „Dziękuję za pozytywne rozpatrzenie reklamacji i rezygnacji z umowy z G.”. Powód otrzymał pismo pozwanego tego samego dnia, w którym zostało wysłane. Spółka pismem z 17 sierpnia 2016 r. poinformowała pozwanego, że jego reklamacja podlegała oddaleniu. W okresie do stycznia 2017 r. powód wystawił 6 kolejnych faktur, jednak pozwany nie uregulował żadnej z należności. W związku z tym powód skierował do niego ostateczne wezwanie do zapłaty z dnia 21 lutego 2017 r.

(Dowody: okoliczności bezsporne; faktury VAT, k. 23-30; pismo (...) z dnia 27 lipca 2016 r., k. 46; pismo powoda z dnia 17 sierpnia 2016 r., k. 47; ostateczne wezwanie do zapłaty z dnia 21 lutego 2017 r., k. 31)

Okoliczności faktyczne istotne dla niniejszego postępowania Sąd ustalił na podstawie oświadczeń stron w części, w jakiej pozostawały ze sobą zgodne. W tym zakresie uzupełniały się one wzajemnie i korespondowały ze sobą. W pozostałym zakresie sąd ustalił stan faktyczny na podstawie zeznań pozwanego, a przede wszystkim dokumentów zgromadzonych w toku procesu.

Stan faktyczny Sąd ustalił także oceniając twierdzenia stron w kontekście art. 229 oraz 230 kpc. W myśl art. 229 kpc nie wymagają również dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości. Przyznanie jest oświadczeniem strony, że twierdzenie faktyczne strony przeciwnej jest prawdziwe. „Fakty przyznane” w rozumieniu art. 229 kpc to zatem fakty podane przez jedną stronę i potwierdzone jako zgodne z prawdą przez stronę przeciwną w drodze wyraźnego oświadczenia złożonego w toku postępowania. Jako że okoliczności przyznane przez strony nie budziły wątpliwości, sąd był związany ich przyznaniem (patrz np. wyrok SN z 4.10.2011 r. I UK 125/11). Na tej podstawie sąd uznał zatem za bezsporne między stronami fakty wskazane powyżej dotyczące istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy kwestii, a mianowicie fakt i datę zawarcia umowy oraz nieuiszczenia przez pozwanego kwot, których zapłaty domagał się powód. Pełnomocnik powoda nie zakwestionował również, iż pismo pozwanego zatytułowane (...) dotarło do powoda w dniu 27 lipca 2016 r.

Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanego T. M., które były spójne i logiczne i korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w toku postępowania. Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów załączonych do akt sprawy albowiem były kompletne i jasne. Ich prawdziwość nie budziła w ocenie sądu jakichkolwiek wątpliwości. Co więcej, wiarygodność przedłożonych dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Stan faktyczny odtworzony przez sąd w dużej mierze nie był sporny. Spór ogniskował się w zasadzie wokół 3 kwestii o charakterze prawnym, mianowicie: czy pozwany zawarł umowę jako przedsiębiorca, tj. w związku z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą; czy pozwany dokonał skutecznego odstąpienia od umowy w okresie testowym i wreszcie czy pozwany wypowiedział skutecznie umowę z powodem.

Jeśli chodzi o pierwszą kwestię, to nie ma wątpliwości, że pozwany zawarł umowę jako osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, co zostało explicite wyrażone w jej treści, gdzie dla określenia strony umowy użyto firmy przedsiębiorcy, tj. „Usługi w zakresie kultury fizycznej T. M.”. Pozwany zeznał również, że w ramach umowy mógłby domagać się porad związanych z działalnością gospodarczą.

Kwestia skuteczności odstąpienia od umowy w okresie testowym również nie powinna budzić wątpliwości. Zdaniem Sądu nie można uznać, że pozwany odstąpił od umowy, gdyż brak było wyraźnego pisemnego oświadczenia w tym zakresie, czego wymagał § 9 ust. 1 umowy. To prawda, że pozwany uzyskał drogą telefoniczną ustne zapewnienie, co do skontaktowania się z nim przedstawiciele powoda przed upływem okresu testowego. Pozwany jednak w

żaden sposób nie wykazał, że próby tego kontaktu nie zostały przez powoda podjęte. Nadto wskazać należy, że przez podpisanie umowy powód zobowiązał się do przestrzegania jej pisemnych postanowień, a określały one jasno procedurę ewentualnego odstąpienia od umowy. Był tam również podany numer infolinii powoda. Pozwany sam przyznał, że nie zapoznał się dokładnie z umową. Takie jego zachowanie nie znajduje usprawiedliwienia, szczególnie jeśli weźmie się pod uwagę fakt ponad dwudziestoletniego doświadczenia pozwanego jako przedsiębiorcy.

Decydujące znaczenie w tej sprawie Sąd przyznał kwestii dotyczącej tego, czy pozwany dokonał skutecznego wypowiedzenia umowy. Przesądza to bowiem o tym, czy powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości czy tylko w części. Na wstępie należy wskazać, że umowa przyznawała obu stronom prawo do jej wypowiedzenia. Przekonuje o tym treść § 11 ust. 5 i 6, gdzie wskazano, że w przypadku rozwiązania umowy przez (...), spółce przysługuje kara umowna w określonej wysokości. Z powyższego wynika, że strony możliwość wypowiedzenia dopuściły i zgodnie z zasadą swobody umów miały takie prawo, bez względu na fakt, iż umowa została zawarta na czas określony. Nie bez znaczenia pozostaje tu również dyspozycja art. 746 § 1 kc, który stanowi, iż dający zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie. W umowie brak jest przewidzianego okresu wypowiedzenia. Skoro strony nie przewidziały w umowie okresu wypowiedzenia należało uznać, iż dochodzi ono do skutku z chwilą gdy takie oświadczenie woli o rozwiązaniu umowy doszło do adresata w taki sposób, że mógł się z jego treścią zapoznać (art. 61 §1 kc.).

Odnosnie formy wypowiedzenia umowy § 12 ust. 6 nie pozostawia wątpliwości, że było ono możliwe wyłącznie na piśmie, pod rygorem nieważności. Zgodnie z dyspozycją art. 76 kc, jeżeli strony zastrzegły w umowie, że określona czynność prawna między nimi powinna być dokonana w szczególnej formie, czynność ta dochodzi do skutku tylko przy zachowaniu zastrzeżonej formy.

W ocenie Sądu pozwany dokonał skutecznego wypowiedzenia umowy doręczając powodowi pismo z dnia 27 lipca 2016 r. Zgodnie z art. 65 kc oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. To prawda, że pozwany nie nazwał tego pisma wypowiedzeniem, lecz reklamacją, jednakże z jego treści wynika jednoznacznie, iż jego zamiarem było zerwanie umowy z powodem. Nieco mylące mogły być wywody pozwanego dotyczące jego przekonania o skutecznym odstąpieniu od umowy, nie przesłaniają jednak one ogólnego sensu pisma, którym jest wyrażenie woli rezygnacji z usług powoda i natychmiastowego wypowiedzenia umowy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd stwierdził, że umowa trwała do dnia 27 lipca 2016 r. Pozostało zatem określić jaka kwota należy się powodowi od pozwanego za okres, w którym strony były związane umową. Żadna ze stron nie wykazywała w toku postępowania, że celem zawartej umowy jest wykonanie ściśle sprecyzowanego zadania, osiągnięcie przez powoda określonego rezultatu. Powód miał jedynie, zgodnie ze zleceniami pozwanego wykonać określone w umowie usługi prawne, co wskazuje, iż strony zawarły umowę zlecenia uregulowaną w art. 734-751 kc. Zgodnie z treścią art. 734 § 1 kc przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. Z kolei na podstawie art. 735 §1 kc i wobec treści § 10 ust. 1 umowy oraz specyfikacji do umowy powodowi przysługiwało swoiste ryczałtowe wynagrodzenie w kwocie 199 zł netto miesięcznie (244,77 zł brutto), poczynając od dnia 23 czerwca 2016 r. Pierwsze 30 dni były bowiem wolne od ustalonej opłaty abonamentowej na podstawie zapisu § 9 ust. 1 lit. d umowy. Wynika stąd, że za okres od 23 czerwca do 23 lipca 2016 r. pozwany winien zapłacić powodowi pełną opłatę abonamentową, a za okres od 24 do 27 lipca 2016 r. proporcjonalną część opłaty abonamentowej odpowiadającą 4 dniom (8, 15 zł x 4 = 32,60 zł). Dlatego też sąd zasądził od pozwanego łącznie kwotę 277,37 zł.

Sąd nie uwzględnił zarzutów pozwanego dotyczących zawisłości sporu oraz przedawnienia, albowiem przed Sądem Rejonowym w Bełchatowie, w związku z nieuzupełnieniem braków formalnych nastąpiło w dniu 28 lipca 2017 r. umorzenie postępowania (k. 58), stan zawisłości sporu zatem nie nastąpił. Jednocześnie z uwagi na wytoczenie powództwa w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 14 września 2016 r. zakończonym umorzeniem postępowania na podstawie art. 505 (37) par. 1 kpc nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia (v. uchwała SN z 21.11.2013 r. IIICZP 66/13).

Zgodnie z dyspozycją art. 481 § 1 kpc jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Dlatego też sąd zasądził odsetki za opóźnienie od kwoty 244,77 zł od dnia 12 lipca 2016 r. do dnia zapłaty, a także od kwoty 32,60 zł od dnia 9 sierpnia 2016 r. do dnia zapłaty. Terminy zapłaty wynikają z wystawionych przez powoda faktur.

W pozostałej części, wobec uznania, iż doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy, sąd powództwo oddalił albowiem powodowi nie przysługuje dalsze wynagrodzenie. Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż zupełnie inną kwestią jest zasadność naliczenia kary umownej za wypowiedzenie umowy przed terminem jej zakończenia. Sąd nie zajmował się jednak rozstrzygnięciem czy kara taka należy się powodowi ani kwestią jej ewentualnego miarkowania na podstawie art. 484 § 2 kc. Takiego ewentualnego żądania nie zgłosił bowiem powód w złożonym pozwie.

Powyższe ustalenia pozwalają uznać, iż roszczenie powoda o zapłatę kwoty 1958,16 zł złotych było zasadne jedynie co do kwoty 277,37 złotych. Powód wygrał zatem niniejszą sprawę jedynie w 14,16 %. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 kpc. Niezbędne koszty jakie poniósł powód to 947 zł, w tym: opłata sądowa w kwocie 30 złotych (art. 28 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Dz. U. z 2014 r. poz. 1025 z późn. zm.), koszty zastępstwa procesowego w kwocie 900 złotych (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800)) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych. Należało zatem zasądzić od pozwanego na rzecz powoda 14,16 % tej kwoty tj. 134,09 zł z tytułu częściowego zwrotu kosztów procesu.

SSR Stella Czołgowska